

Víno je lék

Že je víno lék, se traduje dlouho, ale spíše jako básnická nadsázka k ospravedlnění jeho nadměrného užívání. Bezesporně však tento produkt z vinné révy uvolňuje napětí, způsobuje dobrou náladu a radost. Mnoha labužníkům dokáže obohatit rejstřík chutí a určitě tam, kde se víno pěstuje, a tedy pravidelně i ochutnává, dokáže v životosprávě mírnit méně zdravé návyky. MUDr. Martin Nouza se rozhodl k vínu přistoupit jako lékař a zkusit jím léčit. To je postup ojedinělý.

Pane doktore, jak chcete ve své praxi víno využít nebo jak jej již využíváte?

V květnu 2005 jsme zahájili projekt MedWine jako zdravotnickou poradnu zabývající se osvětou, poradenstvím a také podpůrnou léčbou nejrůznějších nemocí a zdravotních poruch kvalitními víny. MedWine působí v rámci nestátního zdravotnického zařízení Centrum klinické imunologie, pracoviště s mnohaletou tradicí v péči o nemocné s alergiemi, průduškovým astmatem a poruchami imunity. Intenzivně se věnuje také široké problematice neurologie, zvláště různým typům bolesti hlavy a vnitřního lékařství.

Pracoviště využívá nejen diagnostických a léčebných možností klasické medicíny, ale v průběhu let byly uvedeny do praxe i léčebné postupy psychosomatické medicíny, akupunktury, korejského systému su-jok a fyto terapie.

Hledání dalších podpůrných přírodních a netoxických postupů nás přivedlo k originální myšlence propojení známých, opakovaně potvrzovaných příznivých preventivních vlastností vína s cíleným podáváním malých, léčebných dávek vybraných vín u různých nemocí.

K nejčastěji řešeným chorobám patří zdravotní problémy spojené s únavou, stresem, alergiemi, poruchami spánku, sníženou imunitou a mnoha dalšími nemocemi. Kompletní seznam naleznete [zde](#).

Obvyklý postup léčby vínem v programu MedWine zahrnuje internetovou konzultaci, která je v základním rozměru bezplatná. Její součástí je i posouzení rizik a doporučení léčebného postupu, ve vhodných případech i výběr konkrétního léčivého vína. Druhou možností je osobní konzultace a vyšetření s předepsáním vhodného „léku“, ta však bohužel není hrazena ze zdravotního pojištění. Po osobní konzultaci si klient může svůj „lék“ odnést domů, případně si ho může objednat na dobírku na internetových stránkách www.medwine.com.

Vybrané konkrétní víno je užíváno jako „lék“, tzn. v přiměřené denní dávce, což u muže představuje dva až čtyři decilitry vína, pro ženy je dávka zhruba poloviční a neměla by přesáhnout dva decilitry vína denně. Nejvhodnější je užívat víno v podvečerních hodinách nebo současně s večeří. Časné ranní a dopolední hodiny jsou pro léčení vínem z hlediska biorytmů našeho organismu nevhodné.

Přílišné množství vína nebo špatná kvalita nápoje může lidskému zdraví i uškodit. Léčba vínem není vhodná pro osoby trpící onemocněním jater, slinivky břišní, ledvin, vředovou chorobou, pro těhotné a kojící ženy, epileptiky a alkoholiky. Pro ně máme v nabídce léčbu bezalkoholovým vínem. U nemocných, kteří vyznávají zásady ekologického hospodaření s biodynamickým přístupem k výrobě vína, dáváme přednost ekologickým vínům. Klienti se zvláštními požadavky uvítají nabídku košer vín.

V jakých případech nebo v jakých medicínských oborech víno pomáhá?

Víno je za lék považováno již po mnoho staletí. Doporučoval jej Hippokrates, Plinius i Paracelsus. Je uváděno v mnoha herbářích a lékařských spisech minulé doby, ať už samotné nebo smíšené s bylinkami a kořením. Víno bylo povýšeno nad pouhý nápoj i řeckým bájeslovím, křesťanskou liturgií i častými zmínkami v bibli. Vždyť to byl starozákonní Noe, kdo na své arše objevil popínavou rostlinu, jež mu na svazích Araratu vydala plody lahodné chuti a později i opojný nápoj (Genesis, 9. 20,21). Další zkušenosti patrně rychle následovaly. Sv. Benedikt doporučoval víno proti „slabosti, která v člověku sídlí“, abatyše Hildegarda z Bingen doporučovala víno proti žaludečním i plicním obtížím i proti zácpě. Víno, zvláště červené, bylo oblíbeným lékem k podpoře krve tvorby, a proto bylo podáváno nemocným léčeným pouštěním žilou. Hippokrates doporučoval víno proti bolestem hlavy, zažívacím obtížím a jako prostředek posilující organismus. Řecký lékař Galénos z Pergamonu, další z vůdčích představitelů antické medicíny, získal velké zkušenosti s léčením a čištěním ran gladiátorů. Používal víno zevně i vnitřně. Podané vnitřně tišilo bolesti, zevně zlepšovalo hojení ran. Znal a používal řadu řeckých i italských vín a považoval je za vhodnou ochranu proti jedům. Protizánětlivé a protinfekční vlastnosti vína, ať už používaného zevně na rány či vnitřně, byly potvrzeny slavným lékařem a mikrobiologem LouiSEM Pasteurem. Doporučoval víno nemocným při epidemiích cholery, tyfu, paratyfu a úplavice. Bylo totiž prokázáno, že víno, i zředěné, dokáže zahubit jak zlaté stafylokoky, vyvolávající hnisání na kůži, tak i nebezpečná vibria, způsobující cholera. V českých zemích bylo léčebné používání vína taktéž v oblibě. Svědčí o tom herbáře Mattioliho, Jana Černého i dalších. Jak uvádí J. Hauft v knize Nový brevíř o víně, v minulosti byla populární zvláště mělnická vína. V roce 1738 doporučoval prof. Mayer mělnické víno jako osvědčený lék proti dně i ledvinným a žlučnickým kamínkům. Rovněž předepisoval mělnická vína k posílení a pročištění organismu. Později byla mělnická vína podávána rekonvalescentům po operacích a těžkých nemocech, což podpořil v 1. polovině 20. století prof. Bohuslav Brauner chemickým rozbohem mělnického červeného vína s vysokým obsahem fosforu, hořčíku i řady stopových prvků.

V zemích, kde je víno významnou součástí národní kultury, jako je Itálie a zvláště Francie, bylo víno povýšeno na moderní lék. Jak ukazují mnohé zkušenosti, představuje léčba vínem další cestu v přírodní medicíně. Nepřeberné množství vinných odrůd z řady oblastí Francie dává široké možnosti použití v přesně stanovených indikacích. Ukazuje se, že víno ze stejné odrůdy působí jinak, vyrostlo-li v Bordeaux, nebo v údolí Rhony. Různé je složení půdy, odlišné jsou klimatické podmínky a jiné je i konečné víno. Rozbohem vína bylo prokázáno až 250 chemických látek. V jednom litru vína lze vychutnat 800 až 900 gramů vody, 20-30 gramů glukózy a fruktózy, 5-20 gramů glycerinu, 6-12 gramů různých organických kyselin, několik gramů draslíku, hořčíku, vápníku a železa a samozřejmě 60-100 gramů etylalkoholu. Použijeme-li Hippokratovy představy o čtyřech základních elementech, pak i víno obsahuje vodu, vzduch, zemi a oheň. Posledně jmenovaný živel symbolicky představuje sílu ve víně obsaženého alkoholu.

Může víno zcela nahradit léčbu klasickými přípravky?

Léčba vínem může v mnoha případech velmi dobře nahradit léčbu klasickou, jindy ji může velmi užitečně doplnit, v jiných případech nahradí užívání mnohdy chemických doplňků stravy, jakou jsou vitaminové nebo minerálové přípravky. Výtečné výsledky jsme získali v podpůrné léčbě alergických a imunitních onemocnění, stresových poruch, únavových stavů, manažerských syndromů, ale také recidivujících kvasinkových zánětů či herpes genitalis.

Máte informace, že by víno používali i jiní lékaři, nebo budete první?

Mám za to, že v naší republice je naše pracoviště s programem typu MedWine naprosto první.

Každopádně máme signály, že samoléčitelstvím se zabývá řada našich spoluobčanů, ale o úspěšnosti jejich léčby nemám žádné zprávy. V cizině se touto problematikou zabývá několik specializovaných pracovišť a kolegů; k nejvýznamnějším jednoznačně patřil dr. E. A. Maury, francouzský praktický lékař, akupunkturista a homeopat.

V našich zemích je sice výběr dostatečný, ale větší tradici má příprava léčivých, medicínálních vín. Víno zde slouží jako rozpouštědlo účinných látek z léčivých rostlin. V minulosti býval oblíbený „májový nápoj“, víno naložené s natí mařinky vonné. Obsah kumarinů a dalších látek vedl k protizánětlivému a spasmolytickému účinku. První literární záznam o znamenité chuti a jedinečných účincích mařinkového vína učinil v roce 854 benediktin Wendelbertus. V roce 1843, jak uvádí dr. H. Salfellner, doporučoval Georg Friedrich Most k léčení různá medicínální vína. Patřilo k nim i víno proti dně. Obsahovalo pivoňku, meduňku, rozmarýn, šalvěj, oman, jalovec, potaš a koření - hřebíček, skořici, zázvor a galgán. Smícháním a naložením s dobrým vínem vznikne jistě nápoj mocné síly a lahodné chuti. Při chronických střečních zánětech a při onemocněních žaludku bývalo oblíbeným lékem borůvkové víno. Připravovalo se svařením dvou hrstí sušených borůvek v malém množství vody a smícháním s 3/4 litrem červeného vína. Na celkové posílení se připravovalo víno s natí brutnáku lékařského. Doporučuje jej již v 16. století Jan Černý ve svém stěžejním díle „Knieha lékarská, kteráž slove herbář aneb zelinář“. Mattioli doporučoval ve víně rozmíchaný devětsil k vypocení při morových nákazách a jiných horečnatých onemocněních: „Jest pak množstvíkrát zkušeno, že jest dobrý proti mornímu nakažení a morním zimnicem: dává se hned při počátku ztíží půl lotu, v prachu s vínem, aby vše po něm vypotili.“ Mattioli i abatýše Hildegarda připravovali víno naložené s květem levandule lékařské, čímž vzniklo víno výtečné chuti, vůně i účinků - zvláště při nadýmání, žaludeční nevolnosti a neurastenii. Moderní medicína užívá medicínální víno chininové proti horečce, pepsinové a kondurangové víno při nechutenstvích, železité při anémii. Víno může být i součástí vysoce výživných nápojových směsí při dietní léčbě řady těžkých stavů. Zda je víno léčivé nebo není, musí každý vyzkoušet sám. Jenom je dobré si nad sklenkou vzpomenout, že pijeme lék. A podle toho jej užívat. Rozumně a v malých množstvích.

Zdroj: Sanquis